



COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «ЛЬДОКОВА ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF LDOKOVA v. UKRAINE)**

(Заява № 17133/04)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

21 грудня 2006 року

ОСТАТОЧНЕ

23/05/2007

Це рішення стає остаточним відповідно до умов, зазначених у п. 2 статті 44 Конвенції. Воно може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Льдокова проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), що засідав палатою у складі:

п. П. Лоренцен (P. Lorenzen), Голова,
пані С. Ботучарова (S. Botoucharova),
п. К. Юнгвірт (K. Jungwiert),
п. В. Буткевич (V. Butkevych),
пані М. Цаца-Ніколовська (M. Tsatsa-Nikolovska),
пані Р. Ягер (R. Jaeger),
п. М. Віллігер (M. Villiger), судді,
та пані К. Вестердік (C. Westerdiek), Секретар секції
після обговорення в нарадчій кімнаті 27 листопада 2006 року,
виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою (№ 17133/04), поданою до Суду проти України відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) громадянкою цієї держави пані Риммою Євгенівною Льдовою (далі – заявниця) 4 травня 2004 року.

2. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженими – пані Валерією Лутковською та паном Юрієм Зайцевим.

3. 7 вересня 2005 року Суд прийняв рішення направити скарги за пунктом 1 статті 6 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу щодо невиконання рішень, винесених на користь заявниці, на комунікацію Уряду. Того ж дня Суд вирішив, що відповідно до пункту 3 статті 29 Конвенції питання прийнятності і суті заяви розглядатимуться одночасно.

ФАКТИ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявниця народилась у 1940 році та проживає у м. Сімферополь Автономної Республіки Крим, Україна.

А. Виконавче провадження

5. У квітні 2002 року заявниця звернулась з позовом до Центрального районного суду м. Сімферополя про стягнення з свого колишнього роботодавця - Міністерства освіти Автономної Республіки Крим, вимагаючи виплат різних сум, які, як вона стверджувала, їй належать, та компенсації за моральну шкоду. 1 грудня 2003 року судом було винесено рішення про стягнення на користь заявниці щомісячних надбавок за вислугу років, допомоги на оздоровлення та компенсацію втрати частини заробітної плати у зв'язку з несвоєчасною виплатою у розмірі 1184,98 грн¹. Додатковим рішенням від 1 березня 2004 року судом було відхилено вимоги заявниці щодо відшкодування моральної шкоди. 22 вересня 2004 року апеляційний суд Автономної Республіки Крим залишив рішення від 1 грудня 2003 року без змін. Заявниця не подавала касаційної скарги проти цього рішення.

6. Листом від 17 лютого 2005 року прокуратура АРК у відповідь на скаргу заявниці проінформувала її, що Міністерство освіти АРК було ліквідовано та що виконавчий лист було направлено до ліквідаційної комісії.

7. Листом від 3 травня 2006 року заявниця проінформувала Суд, що рішення від 1 грудня 2003 року було виконане шляхом часткових виплат, остання з яких була здійснена 27 квітня 2006 року.

В. Інші події

8. Заявниця стверджувала, що її переслідувала міліція. Зокрема, заявниця заявляла, що 7 грудня 2003 року її побили робітники міліції. Із зауважень заявниці випливає, що це твердження пов'язане з ситуацією з її сином, якого затримали за підозрою у вчиненні злочину. Заявниця не подавала цієї скарги до жодного органу державної влади.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

9. Відповідне національне законодавство викладене в рішенні у справі «Ромашов проти України» (№ 67534/01, пункти 16-18, рішення від 27 липня 2004 року).

1. На даний час 190,77 євро.

ЩОДО ПРАВА

I. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ 2, 3, 10, 14 ТА 17 СТАТЕЙ КОНВЕНЦІЇ

10. Заявниця скаржилася, що існуюча ситуація порушувала її право на життя за пунктом 1 статті 2 Конвенції, встановивши для неї низький рівень життя. Суд повторює, що відповідно до його прецедентної практики ні стаття 2, ні жодне інше положення Конвенції не може тлумачитись як таке, що надає особі право користуватися певним рівнем життя (справа «Василевський проти Польщі», заява № 32734/96, рішення від 20 квітня 1999 року). Більше того, заявниця не довела, що вона зазнає таких нестатків, що поставили б її життя під загрозу (див. справу «Сокур проти України» (ухвала), заява № 29439/02, рішення від 26 листопада 2002 року). З цього випливає, що ця скарга є несумісною *ratione materiae* з положеннями Конвенції і повинна бути відхилена відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

11. Далі заявниця скаржилась щодо порушення 3, 10, 14 та 17 статей Конвенції. Однак, у світлі всіх поданих Суду матеріалів і, оскільки оскаржувані питання належать до його компетенції, Суд вважає, що вони не виявляють будь-яких ознак порушення прав та основоположних свобод, закріплених у Конвенції та у протоколах до неї. Отже, Суд вважає, що ця частина заяви є неприйнятною як повністю необґрунтована, відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

II. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТЕЙ 6 ТА 13 КОНВЕНЦІЇ ТА СТАТТІ 1 ПЕРШОГО ПРОТОКОЛУ

12. Посилаючись на статтю 13 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу, заявниця скаржилася на тривале невиконання рішення, винесеного на її користь. У цих статтях, зокрема, зазначено:

Стаття 13

«Кожен, чиї права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження.»

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах

суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

13. Суд вважає, що скарга заявниці стосовно тривалого виконання рішення, винесеного на її користь, вимагає також вивчення за пунктом 1 статті 6 Конвенції, у якому зазначено:

Пункт 1 статті 6

«Кожен має право на справедливий... розгляд його справи... судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...».

А. Прийнятність

1) Непризначення компенсації

14. Стосовно скарги заявниці про непризначення їй національними судами компенсації моральної шкоди Суд зазначає, що заявниця не подала апеляційну скаргу проти додаткового рішення від 1 березня 2004 року в порядку звичайного апеляційного провадження. Вона також не подала касаційної скарги на рішення від 22 вересня 2004 року і тому не використала, як цього вимагає пункт 1 статті 35 Конвенції, всіх національних засобів юридичного захисту відповідно до українського законодавства (див. справу «Воробйова проти України» (ухвала), заява № 27517/02, рішення від 17 грудня 2002 року). Суд вважає, що ця частина заяви є неприйнятною відповідно до пунктів 1 та 4 статті 35.

2) Тривале невиконання

15. Уряд не подав жодних зауважень стосовно прийнятності скарг заявниці щодо тривалості невиконання рішень, винесених на її користь.

16. Суд вважає, що скарга заявниці за пунктом 1 статті 6 Конвенції щодо затримки у виконанні рішення Центрального районного суду піднімає питання факту та права відповідно до Конвенції, визначення яких вимагає вивчення справи по суті. Суд не вбачає причин для оголошення цієї скарги неприйнятною. З тих же причин не може бути проголошена неприйнятною скарга заявниці за статтею 13 Конвенції та статтею 1 Першого протоколу.

В. Щодо суті

17. Уряд стверджував, що право заявниці на виконання рішення, винесеного на її користь, ніколи не ставилось під сумнів. Уряд далі стверджував, що обмеження цього права у цій справі були спрямовані на захист загальних інтересів і що ці обмеження не порушували саму суть права, що розглядається. Зокрема, у 2004-2005 роках державою було прийнято цілий ряд законодавчих актів з метою покращення ситуації із заробітною платою та іншими виплатами у сфері освіти. Отже, Уряд вважає, що тривалість виконання рішення у цій справі не може вважатися необґрунтованою.

18. Заявниця не погодилась.

19. Суд зазначає, що рішення, винесене на користь заявниці, не виконувалось більше одного року та семи місяців.

20. Суд нагадує, що він уже визнав порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу у справах, подібних до цієї (див. згадану вище справу «Ромашов проти України», пункти 42-46; справу «Шмалько проти України», заява № 60750/00, пункти 55-57, рішення від 20 липня 2004 року).

21. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд вважає, що Уряд не надав жодних аргументів чи доказів, що могли б переконати Суд дійти іншого висновку у цій справі.

22. Отже, було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції та статтю 1 Першого протоколу.

23. За цих обставин Суд не вважає за необхідне розглядати ту ж скаргу за статтею 13 Конвенції.

III. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

24. У статті 41 Конвенції зазначено:

«Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію.»

А. Шкода

25. Заявниця вимагала виплатити їй 1000 євро матеріальної та нематеріальної шкоди.

26. Уряд зауважив, що заявниця не обґрунтувала свої вимоги.

27. Суд не вбачає жодного причинного зв'язку між визнаним порушенням та стверджуваною матеріальною шкодою; отже, він відхиляє цю вимогу. Однак, Суд вважає, що заявниця все ж зазнала певної нематеріальної шкоди, і, здійснюючи свою оцінку на засадах справедливості, присуджує заявниці 200 євро нематеріальної шкоди.

В. Судові витрати

28. Заявниця вимагала виплати 638,80 грн¹ судових витрат.

29. Уряд заперечив, що при обґрунтуванні своїх вимог заявниця подала рахунки лише на суму 69,82 грн.

30. Суд вважає, що заявниця не обґрунтувала всі судові витрати, відшкодування яких вона вимагала; однак вона подала відповідні рахунки на суму 113,80 грн². Тому Суд присуджує заявниці 20 євро з цього приводу.

С. Пеня

31. Суд вважає належним призначити пеню виходячи з розміру граничної позичкової ставки Європейського центрального банку плюс три відсотки.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* скарги за пунктом 1 статті 6 та за статтею 13 Конвенції, а також за статтею 1 Першого протоколу стосовно тривалого невиконання рішення, винесеного на користь заявниці, прийнятними, а решту скарг неприйнятною;
2. *Вирішує*, що було порушено пункт 1 статті 6 Конвенції;
3. *Вирішує*, що було порушено статтю 1 Першого протоколу до Конвенції;
4. *Вирішує*, що немає необхідності розглядати скаргу заявниці за статтею 13 Конвенції;
5. *Вирішує*, що:
 - (а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення стане остаточним відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач повинна виплатити заявниці 220 євро (двісті двадцять євро) нематеріальної шкоди та судових витрат з урахуванням будь-якого податку, який може бути стягнуто з заявниці;
 - (б) сума, зазначена вище, повинна бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (с) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на цю суму нараховуватиметься простий відсоток

1. Близько 103,96 євро.

2. Близько 20 євро.

(simple interest) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсотки;

6. *Відхиляє* решту вимог заявниці стосовно справедливої сатисфакції.

Вчинено англійською мовою і повідомлено в письмовій формі 21 грудня 2006 року згідно з пунктами 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

Клаудія ВЕСТЕРДІК
Секретар

Пеер ЛОРЕНЦЕН
Голова